

**A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság**

Pfv.III.21.956/2012/5.szám

A Kúria a Budapesti 384. számú Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Simon D. Gábor ügyvéd) által képviselt I.r., II.r. és III.r. felpereseknek a felülvizsgálati eljárásban a Jaczkovics Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Góg Zsuzsanna ügyvéd) által képviselt alperes ellen kártérítés megfizetése iránt a Fővárosi Bíróság előtt 5.P.23.030/2005. szám alatt megindított és másodfokon a Fővárosi Ítéltábla 7.Pf.20.528/2012/7. számú ítéletével befejezett perében a jogerős ítélet ellen a felperesek által 37., az alperes által 34. sorszám alatt előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán a 2013. június 19. napján megtartott tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Kúria a jogerős ítélet felülvizsgálatokkal támadott részeit hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felpereseknek, mint együttesen jogosultaknak 400.000 (négy százezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget, míg a le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetékeket az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

Az I. és a III.r. felperesek házastársak, gyermekük: a II.r. felperes 2003. május 15-én született az alperes kórházban. A szülés körüli időszakra visszavezethető központi idegrendszer károsodás miatt a gyermek önellátásra képtelen, mozgásában, szellemi fejlődésében erősen korlátozott. Az alperes teljes kártérítési felelősségét a II.r. felperes egészségkárosodásával az I-III.r. felpereseknek okozott károkért jogerős közbenső ítélet állapította meg.

A felpereseknek a vagyoni és nem vagyoni káraik megtérítése iránti keresetét az elsőfokú bíróság az ítéletében részben alaposnak tartotta. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a 2003. május 15-től járó törvényes mértékű késedelmi kamatokkal együtt az I.r. felperes részére 4.000.000 forint, a II.r. felperes részére

12.000.000 forint, a III.r. felperes részére pedig 3.000.000 forint nem vagyoni kártérítést, továbbá az I-III.r. felperesek részére egyetemlegesen 17.520.721 forint vagyoni kártérítést és ennek a 2008. január 1-jétől járó törvényes kamatait, valamint 2012. január 1-jétől havi 130.537 forint járadékot. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

A felperesek és az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az ítéletében az elsőfokú ítéletet részben, akként változtatta meg, hogy a II.r. felperes javára vagyoni kártérítés megfizetésére kötelező rendelkezést mellőzte, az I. és a III.r. felpereseket egyetemlegesen megillető vagyoni kártérítés összegét 16.278.875 forintra leszállította, a havi járadék összegét pedig 142.537 forintra felemelte és kötelezte az alperest az I.r. felperes részére további 1.731.125 forint megfizetésére. A másodfokú bíróság szerint a II.r. felperes vagyoni kárigényt nem terjesztett elő, ezért a rá vonatkozó elsőfokú ítéleti rendelkezést mellőzni kellett. A felpereseket ért hátrányos változások, a káresemény idején érvényesülő ár- és értékviszonyok, valamint a más ügyekben folytatott bírói gyakorlat alapján a nem vagyoni kártérítés mértékét a másodfokú bíróság szerint az elsőfokú bíróság jól határozta meg, annak megváltoztatására nem volt alap. A vagyoni kárigények közül a másodfokú bíróság az I. és a III.r. felperesek fellebbezését a telefon és a rezsiköltség tekintetében tartotta alaposnak, amelyeket az elsőfokú bíróság indokolatlanul mérsékelte 60%-ra, e körben ugyanis a felperesek követelése nem volt eltúlzott.

Az I. és a III.r. felperesek felülvizsgálati kérelme az alperest személyenként 6.000.000 forint nem vagyoni kártérítés és kamata megfizetésére kötelező döntésre irányult. Jogi álláspontjuk szerint a bizonyítékok okszerű mérlegelése, a más ügyben hozott döntések, valamint az ár- és értékviszonyok alapján nagyobb összegű nem vagyoni kártérítés lenne indokolt. A súlyosan agykárosult gyermek a szülők egyetlen gyermeke, gondozása nagy fokú terhet, pszichikai megterhelést jelent a család számára, életviszonyaik lényegesen megváltoztak. Az I.r. felperes egészsége is megsínylette a 9 éves gyermek gondozását. Mindezt szakértői vélemények is bizonyítják. Az egységes joggyakorlat érvényesülése érdekében a felperesek több bírósági döntésre is hivatkoztak annak alátámasztása érdekében, hogy a nem vagyoni kártérítés mértékének felemelése indokolt.

Az alperes a felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítéletnek az elsőfokú ítéletre is kiterjedő hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasító döntés meghozatalát kérte. Jogi álláspontja szerint a jogerős ítélet a Ptk. 339. §-át és a Ptk. 355. §-át, valamint a Pp. 163. §-át, 206. §-át és 221. §-át sérti. A felülvizsgálati kérelem szerint a megítélt nem vagyoni kártérítés meghaladja a felpereseket ért nem vagyoni kárt. E körben

az alperes több eseti döntésre hivatkozott. Álláspontja szerint a jogerős ítélet megalapozatlanul utalt arra, hogy nem volt jelentős változás az értékviszonyokban. A bírói gyakorlattól eltérő, lényegesen nagyobb összegű nem vagyoni kártérítés esetében a bíróság az értékváltozást nyilván figyelembe vette, ez esetben viszont jogszerűtlenül rendelkezett a késedelmi kamatról; ha pedig nem vette figyelembe a 2003. utáni változást, akkor a nem vagyoni kártérítés mértéke eltúlzott.

Az alperes szerint az ápolás és a háztartási kisegítő költsége címén megítélt kártérítést a felperesek nem bizonyították. A bíróság kellően nem vizsgálta azt sem, hogy átfedés van az ápolás-gondozás költsége, a háztartási kisegítő költsége, illetőleg a jövedelemkiesés között. Nem indokolt a gépkocsi használat sem, és nem bizonyított, hogy a gépkocsi biztonságosabb mint a tömegközlekedés. A telefon, a rezsi és a kulturális többletköltségek körében a felpereseket bizonyítási kötelezettség terhelte, ennek azonban nem tettek eleget. Mindezek miatt a jogerős ítélet megalapozatlan.

A felperesek a felülvizsgálati ellenkérelmükben a felülvizsgálati kérelmüket fenntartva, azt meghaladóan a jogerős ítélet hatályban tartását kérték, az alperes felülvizsgálati kérelmében foglaltakat vitatták.

A Pp. 270. §-ának (2) bekezdése és a Pp. 275. §-ának (2) bekezdése alapján a Kúria azt vizsgálta, hogy a jogerős ítélet az I. és a III.r. felperesek, valamint az alperes felülvizsgálati kérelmében kifejtett okokból jogszabálysértő-e.

Az I. és a III.r. felperesek, továbbá az alperes felülvizsgálati kérelme nem alapos.

Az I. és a III.r. felperesek a felülvizsgálati kérelmükben a nem vagyoni kártérítés felemelését, a III.r. alperes a leszállítását kérte. A felperesek nem vagyoni kárigényének elbírálása érdekében a bíróság a tényállást teljes körűen feltárta és megalapozottan állapította meg az egyes felperesek által elszenvedett nem vagyoni hátrányokat, amelyek a személyiségi jogok sérelme (Ptk. 76. §) folytán a Ptk. 84. §-a (1) bekezdésének e) pontja és a Ptk. 355. §-ának (1) bekezdése alapján a nem vagyoni kártérítésre alapot teremtettek. A jogerős ítélet indokolása a nem vagyoni kártérítés mértékének meghatározásánál figyelembe vett körülményeket is teljes körűen tartalmazza. A Ptk. 355. §-ának (4) bekezdése alapján a bíróságnak a nem vagyoni kártérítés mértékét úgy kell meghatároznia, hogy a személyi sérelem súlyát, következményeit, a károsodás időpontjában fennálló ár- és értékviszonyokat, valamint a bírói gyakorlat összehasonlításra alkalmas más ügyekben hozott döntéseket mérlegelje. A jogerős ítéletben ennek megfelelően megállapított nem vagyoni kártérítés nem olyan okszerűtlen

mérlegelés következménye, amely alapot adna a jogerős ítélet e részének megváltoztatására. A nem vagyoni kártérítések mértéke a károsodás időpontjához igazodó ár- és értékviszonyoknak is megfelelő, a Ptk. 360. §-ának (1) és (2) bekezdése, valamint a Ptk. 301. §-ának (1) bekezdése alapján a kamatról szóló rendelkezés is helytálló.

A bíróság a jogerős ítéletben ápolás-gondozás, háztartási kisegítés címén költségpótló járadékot ítélte meg az I. és a III.r. felperesek részére. Az ennek alapjául szolgáló körülmények alapján a járadék indokoltságát bizonyító tényeket orvosszakértői vélemény támasztja alá, továbbá bizonyított e tevékenységek tényleges elvégzése is. Ezek olyan többletköltségek, amelyek ellenértéke akkor is követelhető, ha azokat a II.r. felperes érdekében nem másokkal végeztetik el, hanem a tevékenységeket a családtagok látják el. Amennyiben az ápolás-gondozás, háztartási kisegítés tevékenységet nem a hozzátartozók végzik, hanem azokat beteggondozással foglalkozó szolgáltatók látják el, az a felperesek által igényelt járadék összegénél lényegesen magasabb ár megfizetése ellenében lenne megvalósítható. A családtagok által végzett gondozás ténye önmagában nem szolgálhat az alperes előnyére. A bíróságnak azt kellett elbírálnia, hogy az ápolás-gondozás és háztartási kisegítés címén a felperes igénye a balesettel okozati összefüggésben indokolt-e, illetőleg a keresetben megjelölt mérték megalapozott-e. E körben a Kúria egyetért a jogerős ítélet indokolásában kifejtettekkel, a jogerős ítélet megváltoztatására a felülvizsgálati kérelemben kifejtettek miatt nincs alap. Nincs átfedés a jövedelemkiesés pótlására adott járadék tekintetében sem, mert ez utóbbi külön címen és tényalapon jár amiatt, hogy az I.r. felperes munkaviszony keretében való munkavégzésére az állapotánál fogva nem képes és nem azért nem dolgozik, mert az ápolásért ellenszolgáltatást kap.

A gépkocsi beszerzésével kapcsolatos költség kártérítésként igényelhető volt, mert a II.r. felperes ismert állapota folytán a szállításnak ez a módja indokolt. Az igazságügyi orvosszakértői véleménynek a II.r. felperes állapotára vonatkozó része ismeretében a bíróságnak kellett mérlegelnie, hogy a gépjárművel való szállítás iránti igény alapos-e, e körben a jogerős döntés helytálló indokokon alapul.

A rezsiköltségek tekintetében a bíróság részben a köztudomású tényekre, részben pedig okszerű következtetésekre alapítva döntött az azok megtérítése iránti igény alaposságáról. Okszerű az a következtetés, hogy ha a II.r. felperes állapotánál fogva többet kell a családnak otthon tartózkodnia, olyan okból amiért az alperes felel, akkor annak következményeit is viselnie kell. Nyilvánvaló, hogy a hosszabb idejű otthon tartózkodás nagyobb többletköltséggel jár. Az e címen előterjesztett igény nem eltúlzott, a keresetnek helytadó döntés megváltoztatására nincs alap.

A kifejtettekre tekintettel a Kúria azt állapította meg, hogy a jogerős ítélet felülvizsgálati kérelmekkel támadott részei a felülvizsgálati kérelmekben kifejtett okokból nem jogszabálysértőek, ezért azokat a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A Pp. 270. §-ának (1) bekezdése szerint alkalmazott Pp. 81. §-ának (1) bekezdése alapján kötelezte a felülvizsgálati eljárásban nagyobb részt pervesztes alperest a felperesek felülvizsgálati eljárási költségének a megfizetésére, míg a le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetékeket a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §-ának (1) bekezdése és 14. §-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2013. június 19.

Dr. Havasi Péter s.k. a tanács elnöke, Dr. Udvary Katalin s.k.
előadó bíró, Dr. Almásy Mária s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:

kúriai tisztviselő
HM